

ляваха отъ себе си тълпи; едни отъ тѣхъ можаха да бѫдатъ прѣустроени слѣдъ отстѫплението имъ отъ Балкана, а по-голѣмата имъ частъ бѣха пристигнали прѣсни отъ Цариградъ. Азъ смѣтамъ, че въобще, тѣзи сили бѣха въ четири пѫти повече отъ колкото бившите защитници на Плѣвенъ!

На тѣзи войски липсуваше само едно: прѣводителъ! Но прѣводителъ способенъ, енергиченъ, рѣшителенъ; прѣводителъ, умѣющъ се една дума, съ единъ жестъ, съ единъ погледъ да напълни съ довѣrie сърдцата на своитѣ подчинени и да подигне духа на хората: ето кое ни липсуваше.

Съ едно твърдо, и съгласно съ непоколебимитѣ принципи на войната, управление, такъвъ единъ вождъ, безъ съмѣни, можалъ би да изпълни всички тѣзи условия; но, за нещастие, командуването на нашата послѣдня армия бѣше още единъ пътъ повѣрено на злополучния Сюлейманъ. Слѣдъ падането на Плѣвенъ, Сюлейманъ-паша напусна командуването на Ломската армия, въ управлението на която той се оказа такъвъ-же нещастникъ, както и при ржководената отъ него шипченска касапница; — той отведе въ Цариградъ войските отъ четирижгълника, за да ги изпрати оттамъ отново къмъ съверъ, за прѣсрѣщане съ руситѣ.

Впрочемъ, една армия, — една дѣйствителна армия, — се съсрѣдоточаваше въ западния басейнъ на Марица, гдѣто пристигаха всички отдѣлни отряди, които сѫ били заплашени въ Балканите. Обаче до като руситѣ не бѣха още атакували тази армия, врѣмето — драгоцѣнното врѣме се прахосваше отъ нашите само въ крамола (*chamailler*) помежду имъ.

Идеята да се не заемаме съ никакви второстепенни комбинации, а да съсрѣдоточимъ всичко за